

Số: 146/BC-UBND

Kiên Giang, ngày 04 tháng 5 năm 2022

BÁO CÁO

Sơ kết 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động "tín dụng đen"
(Thời gian từ ngày 15/4/2019 đến 14/4/2022)

Kính gửi: Bộ Công an (qua Cục Cảnh sát Hình sự).

Thực hiện Công văn số 1053/BCA-CSHS ngày 31/3/2022 của Bộ Công an về việc báo cáo sơ kết 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 25/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến "tín dụng đen", Ủy ban nhân dân tỉnh báo cáo kết quả như sau:

I. TÌNH HÌNH TỘI PHẠM VÀ VI PHẠM PHÁP LUẬT LIÊN QUAN ĐẾN HOẠT ĐỘNG "TÍN DỤNG ĐEN"

Trong ba năm từ 2019 đến năm 2022 tình hình các nhóm, cá nhân đối tượng từ ngoài tỉnh đến Kiên Giang hoạt động dưới các loại hình doanh nghiệp hỗ trợ tài chính, cơ sở kinh doanh, dịch vụ cầm đồ, cho thuê ô tô, xe máy từng bước được kiểm chế. Tuy nhiên vẫn còn những nhóm đối tượng hoạt động với các hình thức, thủ đoạn tinh vi, biến tướng xảo quyệt để đối phó với cơ quan chức năng và mở rộng phạm vi hoạt động từ khu đô thị đến các vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa. Hiện nay trên toàn tỉnh phát hiện 63 cơ sở dịch vụ cầm đồ, 07 cơ sở kinh doanh tài chính, 166 cá nhân chuyên cho vay không thế chấp tài sản, hoạt động "tín dụng đen" trá hình dưới hình thức cơ sở dịch vụ cầm đồ, hỗ trợ tín dụng. Riêng các địa bàn trọng điểm như: Thành phố Phú Quốc có 16 cơ sở cầm đồ, 05 cơ sở kinh doanh tài chính và 139 cá nhân cho vay lãi suất cao; thành phố Rạch Giá có 03 cơ sở dịch vụ cầm đồ, 02 cơ sở kinh doanh tài chính, 27 cá nhân cho vay lãi suất cao; huyện Châu Thành có 01 cơ sở kinh doanh cầm đồ; huyện Kiên Lương có 43 cơ sở kinh doanh cầm đồ; huyện Giồng Riềng có 03 cá nhân ngoài tỉnh cho vay lãi suất cao.

Đối tượng cho vay đa số từ các tỉnh, thành phía Bắc vào hoạt động, trong số đó có một số đối tượng có mối quan hệ qua lại, cấu kết với các đối tượng hình sự tại địa phương. Các đối tượng chủ yếu lợi dụng những người dân có nhu cầu tài chính cấp bách nhưng ngần ngại hoặc có vướng mắc về các thủ tục với các tổ chức tín dụng (nợ xấu, nợ quá hạn hoặc không có tài sản thế chấp, người bảo lãnh,...). Đáng chú ý, các cơ sở có giấy phép kinh doanh luôn tìm cách móc nối và được sự tư vấn, giúp đỡ về pháp luật để thực hiện hành vi phạm tội.

Về phương thức, thủ đoạn hoạt động, các cơ sở liên quan “tín dụng đen” thành lập doanh nghiệp, vừa để tạo vỏ bọc cho hoạt động kinh doanh, vừa để tạo niềm tin với người vay. Các loại hình doanh nghiệp đăng ký thành lập như công ty trách nhiệm hữu hạn, công ty tư vấn tài chính, dịch vụ đáo hạn nợ ngân hàng,... Thậm chí, tinh vi hơn, một số đối tượng lợi dụng kẽ hở của pháp luật để cho vay nặng lãi thông qua hợp đồng mua bán tài sản, cho thuê tài sản,... nhằm tránh việc kiểm tra, xử lý của cơ quan chức năng. Trong hợp đồng vay có nội dung soạn sẵn nhưng rất sơ sài, các điều khoản trong hợp đồng cho vay có nhiều điều kiện khó hiểu, không thể hiện lãi suất, chỉ thể hiện số tiền phải trả và kèm theo một hợp đồng phụ “Giấy bán xe gắn máy, “Giấy thuê mượn xe gắn máy”... nếu người vay không trả được nợ có thể dùng hợp đồng đã giao kết để tố cáo yêu cầu cơ quan chức năng xử lý người vay.

Hiện nay, nhiều ứng dụng trên thiết bị di động, Internet cho vay nhanh, gọn, không cần thế chấp; chỉ thực hiện các thao tác theo hướng dẫn sau đó đến các ngân hàng rút tiền trong ngày. Người vay chỉ trả góp hàng ngày qua chuyển khoản, chuyên tiền nhanh, cửa hàng thế giới di động,... Đã phát hiện nhiều người dân vay qua các ứng dụng này, do cách tính lãi suất không rõ ràng người dân mất khả năng chi trả thì người vay và cả những người thân của người vay bị gọi điện đe dọa, đưa hình ảnh người vay lên mạng xã hội (Facebook) để khủng bố tinh thần nhằm ép người vay trả nợ.

II. CÔNG TÁC QUẢN TRIỆT, TRIỂN KHAI

1. Công tác quản triệt, triển khai

Thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 109/KH-UBND ngày 24/6/2019, Công văn số 1646/UBND-NC ngày 19/11/2020 chỉ đạo các sở, ngành, địa phương tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật có liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”. Định kỳ hàng năm, UBND tỉnh thành lập Đoàn công tác liên ngành do Công an tỉnh làm Trưởng đoàn, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh làm Phó Trưởng đoàn và lãnh đạo các phòng nghiệp vụ của Công an tỉnh, các sở, ban, ngành tỉnh làm thành viên tiến hành kiểm tra, xử lý các tổ chức, cá nhân núp bóng doanh nghiệp hoạt động “tín dụng đen” ở các địa bàn trọng điểm, phức tạp. Chỉ đạo lực lượng Công an tăng cường trách nhiệm và vai trò nòng cốt trong thực hiện các biện pháp phòng ngừa, đấu tranh, xử lý tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật có liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”. Qua công tác triển khai, quản triệt, các cấp, các ngành đã nâng lên nhận thức, trách nhiệm trong công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật có liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”.

2. Công tác tuyên truyền

Lực lượng Công an đã phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể, huyện, thành phố tổ chức 1.434 buổi tuyên truyền, phổ biến tới quần chúng nhân dân nội dung Chỉ thị 12/CT-TTg và các văn bản pháp luật, phương thức, thủ đoạn, hậu quả của việc vay tiền có liên quan đến “tín dụng đen”; những chính sách tài

chính, hỗ trợ vay vốn ngân hàng, tổ chức tài chính hợp pháp. Tuyên truyền vận động quần chúng nhân dân tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, các đợt ra quân, phát động phong trào, bóc gỡ tở roi, quảng cáo liên quan đến "tín dụng đen"; thông báo kiến nghị cơ quan quản lý tạm ngừng dịch vụ phát hành các ấn phẩm, tài liệu, pano, áp phích,... liên quan đến "tín dụng đen"; xây dựng, củng cố nhiều mô hình tự quản (các câu lạc bộ phòng, chống tội phạm, tổ dân phố tự quản...) để chủ động phát hiện, ngăn chặn các đối tượng phát tở roi, quét sơn quảng cáo cho vay tài chính..., gây mất trật tự tại địa phương.

Các sở, ban, ngành, đoàn thể và các cấp chính quyền tăng cường tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống thông tin cơ sở và lồng ghép trong các cuộc họp dân với 16.906 cuộc có 557.635 lượt cán bộ công chức, học sinh, người dân lao động để tiếp thu quy định của Nhà nước đối với các hoạt động kinh doanh tài chính, dịch vụ cầm đồ, thủ đoạn lợi dụng các dịch vụ này để thực hiện hành vi vi phạm pháp luật và tội phạm liên quan đến hoạt động "tín dụng đen", nâng lên nhận thức và trách nhiệm, ý thức tự phòng tự tránh, tích cực tham gia tố giác tội phạm. Qua đó tiếp thu hơn 3.000 ý kiến đóng góp của Nhân dân liên quan trong lĩnh vực phòng, chống tội phạm.

Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh phát sóng hơn 1.300 tin, bài phóng sự tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; phản ánh hoạt động của lực lượng Công an các cấp trong các cao điểm đấu tranh, trấn áp các loại tội phạm liên quan đến hoạt động "tín dụng đen" để Nhân dân nâng cao nhận thức, hiểu rõ tác hại của việc tham gia vào hoạt động "tín dụng đen"; phát động phong trào thi đua "Vì an ninh Tổ quốc" và phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc".

Qua công tác tuyên truyền, người dân nhận thức được mối nguy hiểm tiềm ẩn từ các đối tượng hoạt động cho vay liên quan đến "tín dụng đen" và phòng ngừa các vụ việc có liên quan.

Tòa án nhân dân tỉnh thường xuyên đăng tin xét xử trên cổng thông tin điện tử và tuyên truyền thông qua báo, đài,... những vụ án có liên quan đến "tín dụng đen", đặc biệt là các vụ án bức xúc trong dư luận xã hội, gây nguy hại cho nhiều người, thiệt hại về tính mạng, sức khỏe con người,... nhằm răn đe, giáo dục, phòng ngừa chung, tạo điều kiện cho người dân hiểu biết về hậu quả, tác hại của "tín dụng đen", việc giải quyết tranh chấp dân sự liên quan đến vay mượn, đòi nợ thông qua các cơ quan bảo vệ pháp luật.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam Chi nhánh tỉnh đã hướng dẫn các ngân hàng, tổ chức tín dụng tạo điều kiện cho khách hàng tiếp cận vay vốn, đã đơn giản hóa cho vay, đa dạng các sản phẩm tín dụng phù hợp với từng phân khúc, đối tượng khách hàng, nhu cầu sản xuất kinh doanh, tiêu dùng chính đáng của người dân, doanh nghiệp, đặc biệt là người dân ở nông thôn, vùng sâu, vùng xa như cho vay liên vụ, cho vay qua các tổ, nhóm của các đoàn thể chính trị - xã hội; phát triển loại hình cho vay trả góp phục vụ tiêu dùng và mua bán nhỏ, góp phần hạn chế "tín dụng đen". Đến 31/3/2022, dư nợ cho hộ nghèo và các đối

tượng chính sách của Chi nhánh Ngân hàng Chính sách xã hội đạt 4.173 tỷ (chiếm 4,14% tổng dư nợ toàn tỉnh), tăng 35,52% so với năm 2018; dư nợ cho vay phục vụ đời sống, sinh hoạt, tiêu dùng và cấp tín dụng qua thẻ đạt 22.648 tỷ đồng (chiếm 22.46% tổng dư nợ toàn tỉnh), tăng 47,61% so với năm 2018; Chương trình tín dụng theo gói 5.000 tỷ đồng của Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam đạt dư nợ 74 tỷ đồng, lũy kế từ đầu chương trình đến 31/3/2022, giải ngân cho vay 18.760 khách hàng với số tiền 1.199 tỷ đồng; dư nợ cho vay trả góp 175 tỷ đồng (10.819 khách hàng còn dư nợ). Các tổ chức tín dụng tích cực thực hiện các giải pháp tháo gỡ khó khăn do tình hình dịch bệnh Covid-19, biến đổi khí hậu, hỗ trợ phục hồi và phát triển sản xuất kinh doanh. Cơ cấu lại thời hạn trả nợ, giữ nguyên nhóm nợ, giá trị lũy kế đạt 3.229 tỷ đồng (6.578 khách hàng). Miễn, giảm lãi số tiền 152,1 tỷ đồng (64.210 khách hàng, giá trị nợ 53.059 tỷ đồng); cho vay mới với lãi suất ưu đãi số tiền 58.466 tỷ đồng (8.451 khách hàng còn dư nợ), trong đó cho vay doanh nghiệp trả lương cho người lao động theo Quyết định số 23/2021/QĐ-TTg ngày 07/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ là 13 doanh nghiệp, số tiền 8.373 tỷ đồng; đề nghị xử lý rủi ro 42 khách hàng vay vốn Ngân hàng Chính sách xã hội tỉnh dư nợ 549 triệu đồng (do ảnh hưởng của hạn hán, xâm ngập mặn).

Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp thường xuyên quan tâm sâu sát tình hình hội viên, phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn, có nhu cầu vay vốn chính đáng để kịp thời giúp đỡ, hướng dẫn tiếp cận các nguồn vốn vay của ngân hàng và các chương trình, dự án do Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh quản lý, tạo điều kiện cho 57.825 lượt hội viên vay trên 1.557 tỷ 063 triệu đồng (trong đó chương trình hoạt động ủy thác Ngân hàng Chính sách xã hội hỗ trợ 55.532 thành viên vay với số tiền 1.542 tỷ đồng; các chương trình, dự án dư nợ 14 tỷ đồng, cho 2.293 lượt thành viên vay vốn. Hội Liên hiệp Phụ nữ các huyện Vĩnh Thuận, U Minh Thượng, Giồng Riềng, Hòn Đất, thành phố Hà Tiên có văn bản thỏa thuận với Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ngân hàng Liên Việt hỗ trợ 89 hộ vay với tổng số tiền gần 2 tỷ đồng. Chỉ đạo các cấp hội tập trung kiện toàn, nâng cao chất lượng, duy trì hoạt động tổ tiết kiệm và tích cực tuyên truyền vận động hội viên, phụ nữ tham gia tiết kiệm bằng các hình thức: Ngày công lao động, giống, vốn, qua các chương trình, dự án, nguồn vay Ngân hàng Chính sách xã hội có 226.612 hội viên tham gia ít nhất 01 loại hình tiết kiệm, trong đó có 162.254 hội viên tham gia bằng tiền mặt.

Các cấp hội đã tạo điều kiện cho 49.126 lượt hội viên vay trên 2.288,139 tỷ đồng (trong đó các chương trình, dự án do Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh quản lý là 14,192 tỷ đồng; ủy thác Ngân hàng Chính sách xã hội hỗ trợ cho vay 1.273,947 tỷ đồng). Đồng thời chỉ đạo các cấp hội duy trì hoạt động tổ tiết kiệm với nhiều hình thức nhằm tạo nguồn lực hỗ trợ thêm vốn vay cho hội viên, phụ nữ phát triển kinh tế, hạn chế vay “tín dụng đen”.

3. Công tác nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen”

Các cấp, các ngành đã tăng cường giáo dục, nâng lên trách nhiệm của cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang tham gia các hoạt động nhằm tuyên truyền, phòng ngừa, xử lý hoạt động “tín dụng đen”. Ứng dụng công nghệ thông tin, nâng cao chất lượng thực thi công vụ, đơn giản hóa rút ngắn thời gian giải quyết thủ tục hành chính, tạo điều kiện cho người dân giải quyết các vấn đề có liên quan. Tổ chức các lớp bồi dưỡng kiến thức pháp luật, nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp, ngăn chặn việc cán bộ, công chức trực tiếp hoặc gián tiếp tham gia, tiếp tay, làm nơ cho hoạt động “tín dụng đen” hoặc để các đối tượng lợi dụng nhằm mục đích phạm tội, vi phạm pháp luật. Đến nay, các cấp, các ngành chưa phát hiện trường hợp nào cán bộ, công chức, lực lượng vũ trang vi phạm liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”.

Lực lượng Công an phối hợp, thông báo, kiến nghị với sở, ngành chức năng, cơ quan quản lý không cho đăng tải, xóa các bài viết, quảng cáo trái phép liên quan đến “tín dụng đen”; tạm dừng cung cấp dịch vụ viễn thông hoặc thu hồi về kho số viễn thông vĩnh viễn đối với các số thuê bao nhắn tin, đăng tin, rao vặt, quảng cáo liên quan đến “tín dụng đen”, vay ngân hàng, vay trực tuyến không đúng quy định của pháp luật.

Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các ngành nghề kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự, các cơ sở kinh doanh có biểu hiện nghi vấn hoạt động “tín dụng đen”, nhằm kịp thời phát hiện, đấu tranh với các vi phạm của công ty tài chính, tín dụng, các dịch vụ cho vay trực tuyến, vay qua ứng dụng điện thoại di động (app), các hình thức hội, họ, đầu tư tài chính, tiền ảo, cho vay lãi nặng,...

Sở Kế hoạch và Đầu tư đã thực hiện cấp giấy chứng nhận đăng ký thành lập theo quy định cho 159 doanh nghiệp và đơn vị trực thuộc kinh doanh ngành, nghề dịch vụ cầm đồ. Trong đó, đã cấp giấy chứng nhận đăng ký thành lập theo quy định cho 112 doanh nghiệp (công ty cổ phần 08, công ty trách nhiệm hữu hạn 79, doanh nghiệp tư nhân 25), với tổng số vốn đăng ký là 248,9 tỷ đồng. Chủ yếu tập trung ở các thành phố: Phú Quốc, Rạch Giá, Hà Tiên. Đến thời điểm hiện nay, trên địa bàn tỉnh không có doanh nghiệp đăng ký ngành nghề kinh doanh tài chính, kinh doanh dịch vụ đòi nợ.

4. Công tác kiểm tra, thanh tra, xử lý các hành vi vi phạm liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”

UBND tỉnh đã kiện toàn Đoàn công tác liên ngành, duy trì hoạt động kiểm tra hành chính các cơ sở cầm đồ, cho vay, dịch vụ hỗ trợ tài chính và các cơ sở kinh doanh khác có biểu hiện hoạt động cho vay lãi nặng trên địa bàn tỉnh, đã tiến hành kiểm tra trên địa bàn 15/15 huyện, thành phố trong tỉnh: Thành phố Rạch Giá, Hà Tiên, Phú Quốc, các huyện An Biên, Châu Thành, Tân Hiệp, Kiên Lương; đồng thời phối hợp với Tổ kiểm tra liên ngành của huyện Châu Thành, Tân Hiệp kiểm tra 02 cơ sở có biểu hiện hoạt động “tín dụng đen”. Qua kiểm tra đã tiến hành thu giữ 40 hồ sơ vay vốn, người vay có địa chỉ trong tỉnh, kết quả xác minh 32/40 hồ sơ vay vốn chỉ có 18 hồ sơ người vay được nhận tiền của các

công ty tài chính, ngân hàng như: Mcredit, Mirae, FE Credit, VPBank, TPBank,... Sau khi hoàn tất thủ tục vay, người vay được nhận tiền tại các công ty tài chính, ngân hàng nêu trên ở thành phố Rạch Giá hoặc các điểm thu tiền như: Điện máy xanh, Thế giới di động, Bưu điện,...; trả nợ vay bằng hình thức trả góp. Qua làm việc với các chủ cơ sở này chưa đủ cơ sở kết luận về vi phạm liên quan đến “tín dụng đen”, bước đầu xử lý hành vi không có giấy phép kinh doanh và yêu cầu 02 cơ sở tháo gỡ biển hiệu, quảng cáo. Đoàn đã kiểm tra hành chính các cơ sở cầm đồ, cho vay, dịch vụ hỗ trợ tài chính và các cơ sở kinh doanh khác có biểu hiện hoạt động cho vay lãi nặng trên địa bàn tỉnh cụ thể: Huyện Kiên Lương 05 nhóm 21 đối tượng; huyện Châu Thành 03 công ty 07 đối tượng; huyện An Biên có 02 công ty hoạt động kinh doanh liên quan đến cho thuê tài chính.

Phòng Cảnh sát hình sự Công an tỉnh đã phối hợp với Công an huyện Tân Hiệp kiểm tra 01 nhà trọ tại xã Thạnh Đông A, huyện Tân Hiệp phát hiện, thu giữ: 42 sổ hộ khẩu, 48 sổ hộ khẩu photo, 84 chứng minh nhân dân, 11 chứng minh nhân dân photo, 04 căn cước công dân photo, 09 giấy phép lái xe, 04 hộ chiếu, 13 biên nhận nợ, 01 học bạ, 01 giấy khai sinh, 01 thẻ đoàn viên, 01 giấy chứng nhận liệt sĩ, 01 thẻ ATM, 02 điện thoại dùng để giao dịch cho vay và 25 triệu đồng. Qua làm việc, đối tượng khai nhận cùng đồng bọn đến Kiên Giang hoạt động cho vay trả góp. Tuy nhiên, kết quả thẩm tra, xác minh chưa đủ căn cứ để kết luận nhóm đối tượng trên có hành vi cho vay lãi nặng, Công an huyện Tân Hiệp đã xử lý hành chính và trả giấy tờ cho những người có tên theo quy định.

UBND các huyện, thành phố đã thành lập các Tổ kiểm tra liên ngành ở các địa phương nhằm phát hiện, xử lý các cơ sở có biểu hiện hoạt động liên quan “tín dụng đen”. Điển hình như: Thành phố Phú Quốc, Tổ kiểm tra tiến hành kiểm tra 46 cuộc 110 cơ sở kinh doanh có biểu hiện hoạt động “tín dụng đen”, xử lý vi phạm hành chính 90 vụ 117 đối tượng; thành phố Hà Tiên, Tổ kiểm tra tiến hành kiểm tra đột xuất 03 điểm các đối tượng tụ tập cho vay, mời 18 đối tượng làm việc, lập biên bản 02 đối tượng về hành vi người có dịch vụ được quảng cáo trên tờ rơi làm ảnh hưởng đến mỹ quan đô thị, trật tự an toàn giao thông, xã hội với số tiền 15.000.000 đồng; huyện Vĩnh Thuận, Tổ kiểm tra tiến hành kiểm tra 08 cuộc 16 cơ sở kinh doanh dịch vụ cầm đồ, qua kiểm tra chưa phát hiện sai phạm; Công an huyện Tân Hiệp xử phạt vi phạm hành chính 03 cơ sở kinh doanh dịch vụ cầm đồ vi phạm với số tiền 3.000.000 đồng, nhắc nhở 36 cơ sở kinh doanh có dấu hiệu vi phạm các điều kiện đảm bảo an toàn về an ninh trật tự.

Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh cử 01 Phó Trưởng phòng Thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử sơ thẩm án hình sự về trật tự xã hội cùng tham gia trong Đoàn công tác liên ngành kiểm tra các cơ sở kinh doanh liên quan đến “tín dụng đen” theo Quyết định số 93/QĐ-UBND ngày 15/01/2021. Trong hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát việc giải quyết các vụ việc, vụ án liên quan đến hoạt động tín dụng đen, các cơ quan tiến

hành tố tụng phối hợp tốt, chặt chẽ trong quá trình giải quyết nên chưa phát sinh khó khăn, vướng mắc trong công tác phối hợp.

Qua công tác kiểm tra cơ sở tài chính, các nhóm đối tượng không còn hoạt động công khai rầm rộ, phức tạp, một số cơ sở tự tháo gỡ bảng hiệu, đóng cửa không hoạt động, cho thấy tình hình hoạt động “tín dụng đen” cơ bản được kiểm chế, góp phần giữ vững an ninh trật tự tại địa bàn cơ sở, được dư luận và Nhân dân đánh giá cao, đồng tình ủng hộ.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác đấu tranh, phòng ngừa tội phạm “tín dụng đen” còn một số khó khăn, hạn chế:

- Hoạt động “tín dụng đen” hoạt động thường xuyên thay đổi phương thức, thủ đoạn: Công ty, băng nhóm, dịch vụ cầm đồ, cá nhân,... và đa số các đối tượng cho vay đều là người từ tỉnh, thành khác đến thường xuyên thay đổi, nên việc quản lý rất khó khăn; các hợp đồng thỏa thuận cho vay không thể hiện lãi suất công khai trên giấy tờ, thường làm hợp đồng ủy quyền mua bán, thuê xe mô tô để đảm bảo khoản vay nên gây khó khăn cho cơ quan chức năng khi chúng minh hành vi cho vay lãi suất cao.

- Thành viên Đoàn công tác liên ngành phải kiêm nhiệm nhiều nhiệm vụ chuyên môn tại đơn vị công tác; hoạt động kiểm tra không được duy trì thường xuyên do tình hình dịch bệnh kéo dài, ảnh hưởng đến công tác kiểm tra.

- Việc xử lý vi phạm hành chính đối với hoạt động cho vay lãi nặng không hiệu quả. Từ trước ngày 01/01/2022 theo điểm d khoản 3 Điều 11 Nghị định số 167/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng cháy và chữa cháy; phòng, chống bạo lực gia đình, chỉ quy định xử phạt đối với hành vi “Cho vay tiền có cầm cố tài sản, nhưng lãi suất cho vay vượt quá 150% lãi suất cơ bản do Ngân hàng Nhà nước Việt Nam công bố tại thời điểm cho vay”, mà không quy định xử phạt đối với hành vi cho vay lãi nặng không cầm cố tài sản. Trên thực tế, các trường hợp cho vay lãi nặng thường không cầm cố tài sản.

5. Công tác phát hiện, tiếp nhận, xử lý, điều tra, truy tố, xét xử các vụ án có liên quan đến “tín dụng đen”

Lực lượng Công an các cấp đã làm tốt công tác nắm tình hình, phát hiện và tiếp nhận, điều tra, xử lý hành vi vi phạm pháp luật của các cá nhân, tổ chức liên quan đến “tín dụng đen”; đồng thời thường xuyên tổ chức tuần tra, mật phục để phát hiện, xử lý các đối tượng có hành vi phát tờ rơi, quảng cáo để cho vay với lãi suất cao. Cụ thể: Công an thành phố Phú Quốc khởi tố 11 vụ 22 đối tượng về hành vi cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự, xử phạt vi phạm hành chính 90 vụ 117 đối tượng; Công an thành phố Rạch Giá khởi tố các vụ án có liên quan “tín dụng đen” 02 vụ 06 đối tượng về tội cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự, 02 vụ 03 đối tượng về hành vi cố ý gây thương tích, xử phạt vi phạm hành chính 14 đối tượng về hành vi dán, phát tờ rơi quảng cáo với số tiền 22.050.000 đồng; Công an huyện U Minh Thượng xử phạt vi phạm hành chính

05 trường hợp với số tiền 5.250.000 đồng (trong đó: 02 trường hợp xúc phạm danh dự, nhân phẩm, 02 trường hợp rải tờ rơi, 01 trường hợp đánh nhau); Công an huyện Kiên Lương xử phạt vi phạm hành chính 11 vụ 19 đối tượng vi phạm có liên quan đến hoạt động cho vay với số tiền 25.400.000 đồng về các hành vi hoạt động cho vay nhưng không có đăng ký giấy phép kinh doanh, sử dụng giấy chứng minh nhân dân giả, phát tờ rơi làm ảnh hưởng đến mỹ quan, không xuất trình được giấy chứng nhận đủ điều kiện về an ninh trật tự; Công an thành phố Hà Tiên kiểm tra 03 điểm tụ tập cho vay, mời làm việc 18 đối tượng, xử phạt vi phạm hành chính 02 đối tượng về hành vi người có dịch vụ quảng cáo trên tờ rơi làm ảnh hưởng đến mỹ quan, trật tự, an toàn giao thông, xã hội với số tiền 15.000.000 đồng và buộc cam kết 16 đối tượng về hành vi cho vay tiền; Công an huyện Châu Thành xử phạt 02 vụ 04 đối tượng về hành vi dán, phát tờ rơi quảng cáo với số tiền 15.700.000 đồng.

Kết quả xét xử trong năm, Tòa án nhân dân hai cấp thụ lý sơ thẩm 12 vụ hình sự 23 bị cáo, giải quyết 11 vụ 21 bị cáo (xét xử 10 vụ 17 bị cáo, trả hồ sơ Viện Kiểm sát 01 vụ 04 bị cáo); còn lại 01 vụ 02 bị cáo đang tiếp tục giải quyết trong tháng 4/2022. Qua xét xử đã tuyên phạt 01 bị cáo hưởng án treo, phạt tiền 02 bị cáo, phạt cải tạo không giam giữ 04 bị cáo, phạt tù với mức án từ 03 năm trở xuống 10 bị cáo.

- Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh thụ lý và kết quả giải quyết của Cơ quan điều tra: Tổng số tố giác, tin báo tội phạm và kiến nghị khởi tố các vụ án liên quan đến tội phạm “*tín dụng đen*”, Cơ quan Cảnh sát điều tra tiếp nhận 13 tin (tăng 100% so với cùng kỳ); đã ra quyết định khởi tố 11 tin, không khởi tố 02 tin. Tổng thụ lý: 12 vụ 23 bị can; truy tố: 12 vụ 23 bị can. Tổng thụ lý: 12 vụ 23 bị cáo; xét xử: 09 vụ 16 bị cáo.

Một số khó khăn, vướng mắc trong điều tra, truy tố, xét xử tội phạm liên quan đến “*tín dụng đen*”:

- Chế tài chưa đủ răn đe, giáo dục và khó khăn trong quá trình thu thập tài liệu, chứng cứ:

+ Theo quy định tại khoản 1 Điều 201 Bộ luật Hình sự, hình phạt chính cao nhất là 200.000.000 đồng hoặc cải tạo không giam giữ đến 03 năm.

+ Theo quy định tại khoản 2 Điều 201 Bộ luật Hình sự, hình phạt chính cao nhất là 1.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm.

Về hình phạt quy định như vậy chưa đủ răn đe, dẫn đến các đối tượng xem thường pháp luật. Bên cạnh đó, phạm tội theo khoản 1 Điều 201 không đủ điều kiện để áp dụng biện pháp tạm giam, dẫn đến các đối tượng tiêu hủy chứng cứ, đe dọa, mua chuộc, xúi giục người vay tiền, gây khó khăn trong quá trình thu thập tài liệu, chứng cứ. Do đặc trưng chứng cứ của tội phạm này hầu như chỉ có lời khai của người vay tiền, lời khai của người cho vay tiền nên gây khó khăn trong quá trình điều tra.

- Công tác quản lý địa bàn, quản lý đối tượng từ nơi khác đến địa bàn hoạt động; công tác trao đổi thông tin giữa các đơn vị, địa phương về tình hình hoạt động của tội phạm vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen” có lúc chưa kịp thời, chặt chẽ.

- Công tác phối hợp trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử giữa Cơ quan điều tra, Viện Kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân có lúc, có vụ việc còn lúng túng, chưa thống nhất về đánh giá chứng cứ, cách tính lãi suất, tiền thu lợi bất chính mà đối tượng thu nhập từ tiền cho vay, cầm cố tài sản.

- Các giao dịch cho vay liên quan đến ‘tín dụng đen’, các cơ sở, chủ cho vay thường sử dụng các thủ đoạn rất tinh vi và không ghi lãi suất vào hợp đồng vay mượn; kèm theo đó bên cho vay tạo lập thêm các chứng cứ khi giao dịch như giấy tờ mua bán, giấy cho thuê tài sản, phương tiện,... để buộc bên vay ký xác nhận nên khi có tranh chấp, các cơ quan tiến hành tố tụng không có cơ sở kết luận chứng từ, tài liệu nào là gian dối. Những người vay tiền đa số là người nghèo, kém hiểu biết pháp luật nên khi tham gia tố tụng gặp khó khăn trong tự bảo vệ quyền lợi chính đáng của mình.

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ

Qua 03 năm thực hiện Chỉ thị số 12/CT-TTg, tình hình tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” có chiều hướng giảm mạnh, tuy nhiên tội phạm và hành vi vi phạm pháp luật liên quan “tín dụng đen” vẫn còn xảy ra tại nhiều địa phương, có sự thay đổi về phương thức, thủ đoạn để đối phó với việc kiểm tra, phát hiện, xử lý của cơ quan chức năng. UBND tỉnh đã chỉ đạo các cấp, các ngành thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Chỉ thị số 12/CT-TTg, huy động được sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân chung tay đấu tranh, phòng chống tội phạm nói chung và tội phạm, vi phạm pháp luật có liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” nói riêng, bảo vệ quyền, lợi ích và tài sản của người dân trong các hoạt động tín dụng, vay mượn chính đáng, hợp pháp.

Mặc dù đạt được nhiều kết quả tích cực nhưng vẫn còn một số khó khăn, vướng mắc như:

- Công tác tuyên truyền vận động quần chúng nhân dân nêu cao cảnh giác, tích cực tham gia tố giác tội phạm còn chưa thường xuyên. Ý thức tự phòng, tự quản của một bộ phận quần chúng nhân dân chưa cao, khi Cơ quan điều tra phát hiện tổ chức, cá nhân có dấu hiệu phạm tội liên quan đến “tín dụng đen” thì người vay không hợp tác, né tránh khai báo và cũng không cung cấp tài liệu, chứng cứ liên quan nên công tác điều tra còn gặp nhiều khó khăn.

- Sự hiểu biết pháp luật của người dân, nhất là người dân ở vùng sâu, vùng xa còn nhiều hạn chế; các văn bản quy phạm pháp luật về xử lý hoạt động tín dụng chưa có hướng dẫn thống nhất cách xử lý, từ đó các cơ quan thi hành pháp luật còn gặp nhiều khó khăn.

- Công tác quản lý hành chính về nắm người, nắm hộ; công tác phối hợp

quản lý đối tượng lưu động của Công an các địa phương chưa thật sự quan tâm, còn để sót nhiều đối tượng từ nơi khác đến địa bàn tỉnh hoạt động mà không nắm được. Công tác quản lý, cấp phép hoạt động ngành nghề kinh doanh có điều kiện chưa xác định rõ điều kiện, lĩnh vực kinh doanh nên trong quá trình cấp phép còn ghi chung chung, gây khó khăn trong quá trình kiểm tra, phát hiện và xử lý. Việc bố trí lực lượng trực tiếp kiểm tra, phát hiện, đấu tranh với loại tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan “tín dụng đen” vẫn còn nhiều bất cập.

- Công tác quản lý nhà nước, công tác phát hiện, đấu tranh, xử lý tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” còn nhiều bất cập, nên tội phạm và vi phạm pháp luật trên lĩnh vực này vẫn còn bị sót lọt; việc tổ chức hội nghị sơ kết, tổng kết thực tiễn và các hội thảo chuyên đề về giải pháp đấu tranh ngăn chặn tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen” chưa được quan tâm đúng mức.

- Một số cơ quan, ban, ngành chưa quan tâm đề cao ý nghĩa của Chỉ thị số 12/CT-TTg, nên chưa chủ động trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”; nhu cầu vay vốn của người dân rất lớn, nhiều nhu cầu cấp bách nhưng việc tiếp cận với nguồn tín dụng ngân hàng đòi hỏi những điều kiện, thủ tục rất chặt chẽ, trong khi đó thủ tục của nguồn “tín dụng đen” lại đơn giản nên thu hút người dân tìm đến vay.

IV. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

Tình hình dịch bệnh Covid-19 sẽ còn ảnh hưởng đến các mặt đời sống xã hội; nhu cầu sử dụng vốn để phục hồi sản xuất, kinh doanh, mua sắm sinh hoạt tiếp tục ở mức cao. Bọn tội phạm liên quan đến “tín dụng đen” sẽ gia tăng hoạt động cho người dân vay vốn, nhất là các địa bàn đô thị, khu công nghiệp và những người dân ở vùng sâu, vùng xa. Đồng thời các hoạt động cho vay qua các ứng dụng di động hay các website lôi kéo khách hàng vay vốn với nhiều thủ đoạn tinh vi, phức tạp và gia tăng về mức độ thiệt hại, hậu quả.

Để tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả Kế hoạch số 109/KH-UBND và Công văn số 1646/UBND-NC tăng cường phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động “tín dụng đen”, Giám đốc các sở, Thủ trưởng các ban, ngành tỉnh và UBND các huyện, thành phố tập trung thực hiện một số công tác trọng tâm sau:

1. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật đến cán bộ, công chức, viên chức, quần chúng nhân dân góp phần giáo dục, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật, chú trọng các nội dung tuyên truyền về cho vay trong giao dịch dân sự; thông báo những phương thức, thủ đoạn cho vay lãi nặng, lừa đảo thông qua huy động vốn tự phát với lãi suất cao bất thường, các hành vi đòi nợ trái pháp luật và các hậu quả của “tín dụng đen”; vận động cán bộ, công chức, viên chức, quần chúng nhân dân không trực tiếp tham gia hoặc tiếp tay hoạt động cho vay lãi nặng, “tín dụng đen”.

2. Tiếp tục duy trì Đoàn công tác liên ngành của tỉnh, Tổ công tác liên

ngành cấp huyện tiến hành kiểm tra xử lý nghiêm các cơ sở kinh doanh có nghi vấn hoạt động "tín dụng đen"; chú ý các địa bàn tập trung nhiều cơ sở cầm đồ, kinh doanh tài chính trái phép, nơi xảy ra nhiều vụ việc vi phạm pháp luật liên quan đến hoạt động "tín dụng đen", ngăn chặn, xử lý kịp thời khi mới manh nha hình thành.

3. Kiểm soát chặt chẽ việc cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp, hộ kinh doanh dịch vụ cầm đồ, công ty tài chính; phối hợp lực lượng Công an trong việc cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện về an ninh trật tự cho các cơ sở kinh doanh dịch vụ cầm đồ, công ty tài chính; tổ chức hậu kiểm việc chấp hành quy định pháp luật về đầu tư kinh doanh.

4. Tăng cường công tác quản lý các nội dung quảng cáo, đăng bài về hoạt động cho vay trực tuyến trên không gian mạng, không cho đăng bài, xóa các bài viết quảng cáo trái phép liên quan đến "tín dụng đen". Phối hợp với các cơ quan liên quan rà soát các kiến nghị, thu hồi sim "rác" (sim đăng ký thuê bao không đúng quy định); tạm dừng cung cấp dịch vụ viễn thông hoặc thu hồi đối với các thuê bao thực hiện nhắn tin, đăng tin, rao vặt, quảng cáo liên quan đến "tín dụng đen", vay trực tuyến không đúng quy định của pháp luật.

5. Công an tỉnh tập trung triển khai các chuyên đề, kế hoạch cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, đặc biệt là hoạt động trong lĩnh vực đòi nợ thuê, cho vay lãi nặng, tội phạm sử dụng công nghệ cao để hoạt động cho vay lãi nặng. Gắn kết công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, hành vi vi phạm liên quan đến "tín dụng đen" với tăng cường công tác quản lý các ngành nghề kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự, quản lý cư trú, công tác phòng, chống tội phạm có tổ chức, tội phạm và hành vi vi phạm pháp luật về đánh bạc, tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản,... Nâng cao hiệu quả, chất lượng các mặt công tác nghiệp vụ và xây dựng lực lượng công tác viên đủ về số lượng, đảm bảo chất lượng để đi sâu vào các nhóm, tổ chức liên quan đến hoạt động tín dụng đen. Tăng cường nắm tình hình đối tượng, địa bàn, nhất là đối với các đối tượng thường xuyên di chuyển từ địa bàn này sang địa bàn khác có biểu hiện hoạt động nghi vấn liên quan đến "tín dụng đen" và đề ra đối sách đấu tranh phù hợp.

Tăng cường công tác phối hợp, trao đổi thông tin nghiệp vụ giữa các đơn vị nghiệp vụ của Công an tỉnh với các sở, ban, ngành chức năng và giữa Công an tỉnh với các Cục nghiệp vụ của Bộ Công an, nhằm nâng cao hiệu quả công tác nắm tình hình, quản lý và đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm hoạt động có liên quan đến "tín dụng đen". Tổ chức thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về công tác tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, nhất là tội phạm liên quan đến "tín dụng đen".

6. Đề nghị Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh, Tòa án nhân dân tỉnh phối hợp với Công an tỉnh thống nhất quan điểm chỉ đạo về đánh giá chứng cứ, xử lý vụ việc và quan tâm đẩy nhanh tiến độ điều tra, truy tố, xét xử các vụ án do các băng nhóm hoạt động "tín dụng đen" gây ra, nhất là các vụ dư luận xã hội quan tâm nhằm răn đe, giáo dục phòng ngừa chung.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Đề nghị Bộ Công an có văn bản hướng dẫn và tập huấn chuyên đề về đấu tranh xử lý tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến “tín dụng đen”, nhất là đối với tội phạm cho vay lãi nặng qua các ứng dụng trên mạng Internet; hướng dẫn, thống nhất tính lãi và tiền thu lợi bất chính, vì hiện nay cách tính và cách hiểu của mỗi địa phương khác nhau, không đồng bộ.

UBND tỉnh báo cáo Bộ Công an nắm, theo dõi chỉ đạo. *Đàm*

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- TT. Ban Chỉ đạo và các thành viên Ban Chỉ đạo PCTP, TNXH và xây dựng PTTDBVANTQ tỉnh (theo Quyết định số 520-QĐ/TU ngày 28-01-2022 của CT UBND tỉnh);
- Công an tỉnh (qua P. CSHS);
- Lãnh đạo VP, P. NC;
- Lưu: VT, CA tỉnh, hvlv, “HT”.

CHỦ TỊCH

Minh

Lâm Minh Thành

KIÊN GIANG